

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA FINANSÓW

Warszawa, 14 listopada 1964 **Nr 12** Poz. 26

TREŚĆ

26

OKÓLNIK Nr PO 12/64
z dnia 29 września 1964 r.
wyjaśniający stosowanie przepisów podatkowych w odniesieniu do przychodów z wynalazczości.

W związku z wątpliwościami w zakresie stosowania przepisów podatkowych w dziedzinie wynalazczości — Ministerstwo Finansów wyjaśnia:

1. Przepisy art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156) zwalniają od wszelkich podatków, a więc i od podatku od wynagrodzeń wynagrodzenia za pracownicze projekty wynalazcze, tj. za wynalazki, wzory użytkowe, projekty racjonalizatorskie.
   Do rzędu tych wynagrodzeń wchodzą także w myśl § 73 uchwały Nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. (Mon. Polski Nr 18, poz. 100), wynagrodzenia za dostarczoną dokumentację, nie wyłączając zwrotu udokumentowanych wydatków.
   Wymienione przepisy mają również zastosowanie do wynagrodzeń za niepracownicze projekty wynalazcze, odstąpione Państwu na zasadach przewidzianych dla pracowniczych projektów wynalazczych. Ponadto z mocy powołanego przepisu art. 140 ust. 1 wolne od podatku są wynagrodzenia za pomoc techniczną osób współdziałających przy opracowaniu pracowniczych projektów wynalazczych.
2. Przez wynagrodzenia za pomoc techniczną, o której wyżej mowa, należy rozumieć wynagrodzenia wypłacane osobom, które na zlecenie jednostki gospodarki uspołecznionej, w której zgłoszony został projekt wynalazczy, udzieliły poza godzinami normalnych zajęć, twórcom projektów wynalazczych i osobom pracującym nad tymi projektami, pomocy niezbędnej dla zrozumienia istoty projektu wynalazczego (§ 9 ust. 2 i 3 powołanej wyżej uchwały Nr 74 Rady Ministrów). Przez pomoc taką rozumie się:
   — sporządzenie opisu techniczego, rysunku, schematów, szkiców, obliczeń technicznych, receptur i opisu technologicznego,
   — przeprowadzanie wstępnych prób i badań, wykonanie modelu lub prototypu doświadczalnego o ile jest to niezbędne dla praktycznego poznania działania projektu wynalazczego i podjęcia decyzji co do jego przydatności.

   Z mocy powołanego przepisu wolne od podatku są również wynagrodzenia brygad racjonalizatorskich wypłacane na podstawie § 13 uchwały Rady Ministrów i Centralnej Rady Związków Zawodowych z dnia 5 kwietnia 1963 r. w sprawie zasad tworzenia i działalności brygad racjonalizatorskich (Monitor Polski Nr 48, poz. 239), a to w związku z przepisami § 11 ust. 2 tej uchwały przewidującymi, że członkowie brygad korzystają z wszystkich uprawnień przewidzianych dla twórców projektów wynalazczych.
   Ponadto są również wolne od podatku, a to na podstawie art. 5 ust. 1 pkt. 13 ustawy o podatku od wynagrodzeń, nagrody wypłacane osobom, które współdziałały przy realizacji pracowniczego projektu wynalazczego albo przyczyniły się do przyśpieszenia jego zastosowania, oraz osobom, które przyczyniły się do rozpowszechnienia pracowniczego projektu wynalazczego wypłacane na podstawie przepisów (§§ 80 i 81 powołanej wyżej uchwały Nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r.).
   Zwolnienia przewidziane w § 2 pkt. 14, 15 i 16 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie całkowitego lub częściowego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń (Mon. Polski Nr A-49, poz. 648 w brzmieniu zarządzenia Ministra Finansów z dnia 10 lutego 1953 r. Nr A-22, poz. 276) stały się nieaktualne w związku z uchyleniem przepisów powołanych w w/w zarządzeniu.
3. Korzystają również ze zwolnienia od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów § 9 pkt. 1 lit. b) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 stycznia 1953 r. (Dz. U. Nr 1, poz. 1) wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji wynalazczości, odbywanych poza godzinami pracy, wypłacane członkom komisji i osobom biorącym udział w pracach komisji, w tym rzeczoznawcom i protokólantom na podstawie przepisów § 29 uchwały Nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. (Dz. U. Nr 18, poz. 100), o ile są wypłacane w wysokości i wg zasad przewidzianych w przepisach:
   a) uchwały Rady Ministrów nr 38 z dnia 30 stycznia 1954 r. w sprawie trybu powoływania komisji resortowych i wynagradzania za udział w posiedzeniach (Mon. Pol. Nr A-30, poz. 442),
   b) zarządzenia Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 maja 1955 r. w sprawie powoływania komisji w przedsiębiorstwach państwowych i w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości (Mon. Pol. Nr 44, poz. 434 i Nr 66 poz. 862).

   Do wynagrodzeń tych mają odpowiednie zastosowanie wyjaśnienia, zawarte w okólniku Nr PO 15/57 z dnia 16 maja 1957 r., opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów Nr 6, poz. 19. Natomiast wynagrodzenia rzeczoznawców, nie stanowiące wynagrodzeń za posiedzenia lecz za wykonanie zleconej pracy, podlegają opodatkowaniu na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 4 ustawy o podatku od wynagrodzeń.
4. Wynagrodzenia za niepracownicze wynalazki lub wzory użytkowe podlegają opodatkowaniu. Zakres obowiązku podatkowego uzależniony jest od tego czy nabywcą jest podmiot gospodarki uspołecznionej czy nie uspołecznionej.

Zapłata, opłata licencyjna lub inna opłata za przeniesienie prawa własności albo prawa stosowania niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej podlega obecnie, na podstawie art. 140 ust. 2 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. Prawo wynalazcze, opodatkowaniu według przepisów o podatku od wynagrodzeń tak, jak wynagrodzenia z twórczości, tj. przy zastosowaniu m. in. przepisów art. 4 ust. 2 i art. 11 ustawy o podatku od wynagrodzeń. Przy opodatkowaniu tego rodzaju wynagrodzeń wyłącza się z opodatkowania tytułem kosztów 50% wynagrodzenia na podstawie zarządzenia Ministra Finansów z dnia 22 października 1962 r. (Mon. Pol. Nr 78, poz. 365) z tym jednak, że jeżeli chodzi o opłaty licencyjne za przeniesienie prawa stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego wyłączenie tytułem kosztów uzyskania dokonuje się tylko w pierwszym roku trwania licencji i od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną.

Jeżeli wynagrodzenie podlegające opodatkowaniu w myśl art. 140 ust. 2 prawa wynalazczego przekazywane jest za granicę w walucie zagranicznej, to podlega ono opodatkowaniu w wysokości 40% bez uwzględnienia kosztów uzyskania, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 1959 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 236).

5. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają obecnie tylko przychody wynalazców, otrzymane od osób fizycznych i prawnych nie będących podmiotami gospodarki uspołecznionej z tytułu:
   a) zapłaty za przeniesienie prawa własności niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego (jako przychód należący do piątej grupy źródeł przychodów),
   b) z tytułu opłat licencyjnych za przeniesienie prawa stosowania niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego (jako przychód należący do pierwszej grupy źródeł przychodów).

   Przy ustalaniu dochodu w przypadku niemożności udowodnienia przez wynalazcę rzeczywistych kosztów uzyskania należy stosować normę szacunkową zysku netto w wysokości 70% przychodu uzyskanego od osób fizycznych lub prawnych nie będących podmiotami gospodarki uspołecznionej tytułem:
   1) zapłaty za przeniesienie prawa własności wynalazku lub wzoru użytkowego,
   2) opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego otrzymanej tylko w pierwszym roku trwania licencji i od pierwszej osoby, z którą zawarto umowę licencyjną.

6. Również opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają przychody z tytułu przeniesienia prawa własności wynalazku, wzoru użytkowego lub opłat licencyjnych, otrzymane przez właścicieli praw do wynalazków nie będących jednak wynalazcami jak np. osoby prawne, które nabyłyby wynalazek.

   W tym przypadku, gdy wypłacającym należność jest jednostka gospodarki uspołecznionej, obowiązana jest ona do poboru przedpłaty na zaliczki na podatek dochodowy na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 kwietnia 1961 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 133) w wysokości przewidzianej w § 2 pkt. 4 tego rozporządzenia, tj. 20% każdorazowo wypłacanej kwoty.

7. Ministerstwo Finansów wyjaśnia w końcu, że wypłacane przedstawicielom (doradcom) technicznym w klubach techniki i racjonalizacji wynagrodzenia w postaci dodatku do uposażenia oraz premii kwartalnej (§ 6 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 14 lipca 1952 r. — Mon. Pol. Nr A-65 poz. 1001 oraz z 1953 r. Nr A-38, poz. 473) nie korzystają ze zwolnienia od podatku od wynagrodzeń na podstawie przepisów art. 140 prawa wynalazczego.

   Jeżeli wypłata dokonywana jest pracownikowi, który czynności przewidziane dla przedstawiciela technicznego w Klubie techniki i racjonalizacji wykonuje poza obowiązkami służbowymi, na podstawie umowy zlecenia bądź umowy o dzieło, to opodatkowanie dodatku i premii następuje odrębnie od wynagrodzenia bieżącego, na podstawie przepisów § 7 wymienionego zarządzenia Ministra Finansów z 6 czerwca 1951 r. tj. w wysokości przewidzianej dla wynagrodzeń otrzymywanych od drugiego lub dalszych płatników.

8. Przeniesienie przez wynalazcę pod tytułem odpłatnym prawa własności wynalazku lub wzoru użytkowego, jak również przeniesienia prawa stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego za opłatą licencyjną — nie podlega opodatkowaniu podatkiem od nabycia praw majątkowych, na podstawie art. 3 pkt. 1 dekretu o podatku od nabycia praw majątkowych, jako nabycie (zbycie) z czynności zawodowej po stronie wynalazcy.

   Natomiast będzie podlegać opodatkowaniu podatkiem od nabycia praw majątkowych przeniesienie określonych wyżej praw:
   a) pod tytułem odpłatnym przez właścicieli nie będących wynalazcami,
   b) pod tytułem nieodpłatnym tak przez wynalazców, jak i przez właścicieli nie będących wynalazcami z wyjątkiem przypadków, gdy nabywcą będzie Państwo lub podmiot gospodarki uspołecznionej (§ 1 pkt. 1 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 1952 r. Mon. Pol. Nr A-34, poz. 494).

DYREKTOR DEPARTAMENTU
J. Gabjan

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Finansów, Warszawa, ul. Świętokrzyska 10/12

OPŁATA POCZTOWA ZRYCZAŁTOWANA

Prenumerata wynosi: rocznie — zł 40; półrocznie — zł 22.
Należność za prenumeratę należy wpłacać na r-k Ministerstwa Finansów — Zarząd Centralny Nr 1529-91/1-650, cz. 5/1, dz. 7 rozdz. 3 w V-tym Oddz. Miejskim NBP w Warszawie.
Otrzymana wpłata traktowana będzie jako zamówienie.
Należy zaniechać wysyłania zamówień i zawiadomień o dokonaniu wpłat. Rachunki wystawione nie będą.
Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji w terminie do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

ODBIORCA

PWPW-5101-64. Nakład 24.000 egz. Z-17.